

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Janem Peroutkou ve věci

žalobkyně: **Mgr. K. N.**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 10. 2023, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 25. 10. 2023, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalované (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla žalobkyniny námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 3. 7. 2023, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná pro nesplnění podmínek uvedených v § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, zamítla žalobkyninu žádost o přiznání invalidního důchodu, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Příbram (dále jen

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

„OSSZ“) poklesla její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jen o 10 %.

Obsah žaloby, vyjádření žalované a průběh jednání soudu

2. Žalobkyně v *žalobě* uvedla, že v roce 2008 prodělal úraz – frakturu kostí předloktí levé horní končetiny. Poté se žalobkynin zdravotní stav začal zhoršovat a vyžadoval opakovaná operační řešení. Levá ruka jí byla reponována a sádrována. Sádrová fixace jí byla po pár týdnech sejmuta a bylo nutné další operační řešení (fixace dráty). Po extrakci drátů došlo k disproportionálnímu růstu kostí předloktí a výrazně se zhoršila hybnost levého zápěstí i svalová síla. Proto žalobkyně podstoupila další operaci, po které se vytvořil pakloub. Další operace měla za cíl pakloub odstranit, ale došlo k dalšímu oslabení síly a funkce levé horní končetiny včetně dalších potíží a bolesti. Pakloub se navíc vytvořil opětovně. Následovala další operace, při níž byl aplikován kostní implantát a levá ruka byla fixována ortézou. Po popsáních operačních zákrocích je zásadně limitována hybnost žalobkynina levého zápěstí, došlo ke snížení svalové síly a porušení senzitivních nervů. Zlepšení nelze podle lékařských zpráv očekávat. Jelikož k počátečnímu úrazu došlo v 11 letech, byla žalobkyně limitována ve volbě povolání. Chtěla být učitelkou tělesné výchovy. Dříve sportovala. Z důvodu narušení jemné motoriky je limitována i v současném zaměstnání, protože nemůže zcela bez problémů přenášet školní pomůcky a provádět chemické pokusy.
3. Žalovaná ve *vyjádření k žalobě* shrnula průběh správního řízení. Dále uvedla, že v otázce posouzení nároku na dávku důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem je vázána posudkem lékaře OSSZ, neboť se jedná o odbornou medicínskou otázku. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 10. 10. 2023, vypracovaného pro účely řízení o námitkách lékařkou žalované. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV, oddílu B, položce 6b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 %. Posudek ze dne 10. 10. 2023 podle žalované splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti.
4. Při jednání dne 11. 2. 2025 žalobkyně odkázala na žalobu. Doplnila, že se zhoršily její zdravotní potíže se zády. Žalovaná se z jednání řádně omluvila.
5. Soud při jednání provedl důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze ze dne 1. 11. 2024, jehož obsah rekapituluje níže.
6. Soud neprováděl důkazy předložené žalobkyní, neboť se jedná o listiny obsažené ve správním spise a správním spisem se dokazování neprovádí (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS) či pro rozhodnutí ve věci samé nejsou relevantní. Soud neprováděl ani protokol o jiném soudním roku, protože na základě něho ověřoval jen splnění podmínek řízení (včasnost žaloby).

Skutečnosti vyplývající ze správního spisu

7. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně požádala dne 1. 3. 2023 o invalidní důchod. Posudková lékařka OSSZ v posudku ze dne 10. 6. 2023 na základě dokumentace ošetřujícího lékaře a doložených odborných nálezů dospěla k závěru, že u žalobkyně jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles

pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV (funkční poruchy, postižení po úrazech a operacích), oddílu B (postižení končetin), položky 4a (ztuhnutí nebo omezení pohybu zápěstního kloubu/kloubů – omezení hybnosti). Vzhledem k tomu, že žalobkyně pracovala jako učitelka, je schopna pracovního zátěže bez většího omezení, a proto stanovila míru poklesu pracovní schopnosti na 10 %.

8. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně námitky, v nichž poukazovala na tytéž okolnosti jako v žalobě.
9. Posudková lékařka žalované v posudku ze dne 10. 10. 2023 vycházela z podkladů, jež měla k dispozici posudková lékařka OSSZ, a zohlednila i nový odborný nález žalobkyni nově doložený. Lékařka žalované ve shodě s lékařkou OSSZ stanovila, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je postižení levé horní končetiny v důsledku zlomeniny obou kostí předloktí v dětství a následné vytvoření pakloubu a jeho operační řešení. Žalobkynin stav však podle lékařky žalované nelze hodnotit jen jako minimální funkční postižení (položka 6a), ale podle kapitole XV, oddílu B, položky 6b (funkční postižení po zlomeninách kostí horní končetiny – lehké postižení funkce končetiny, snížení zatížitelnosti končetiny, výkon některých denních aktivit s využitím kompenzačních mechanismů a prostředků). Při zohlednění žalobkyniny profese lékařka žalované stanovila míru poklesu pracovní schopnosti na 20 %.
10. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla žalobkyniny námitky a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Jelikož žalobkynina míra poklesu pracovní schopnosti byla zjištěna ve výši 20 %, nebyly splněny podmínky pro vznik nároku na invalidní důchod pro invaliditu žádného stupně.

Posouzení žaloby

11. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Žaloba je tedy věcně projednatelná. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Soud s ohledem na žalobkyninu argumentaci provedl důkaz posudkem posudkové komise ze dne 1. 11. 2024, který si za účelem posouzení žaloby vyžádal. Členem posudkové komise byl i odborný lékař z oboru ortopedie, který žalobkyni při jednání komise (jemuž byla žalobkyně osobně přítomna) vyšetřil. Posudková komise po prostudování spisové dokumentace žalované, soudního spisu, doložených lékařských nálezů včetně těch nově vyžádaných a vlastního provedeného vyšetření uzavřela, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní v prvním stupni. Pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činil 35 %. Datum vzniku invalidity posudková komise stanovila ke dni 14. 10. 2022.
13. V posudkovém zhodnocení posudková komise uvedla, že žalobkyni posuzovala jako učitelku. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považovala posudková komise (ve shodě s předchozími posudky posudkových lékařek) stav po fraktuře levé loketní a vřetenní kosti s následnými komplikacemi. Posudková komise akcentovala, že po fraktuře loketní kosti na levé horní končetině nedošlo ke srůstu a vytvořil se perzistující pakloub. Došlo též ke zhoršení růstu svalů a by zjištěn rovněž výrazný senzitivní deficit

hybnosti zápěstí (např. dorzální flexe a supinace). Posudková komise poukázala i na zhoršení růstu svalů a vtažení distální části (ruka a prsty) celé flexorové (svalového ohýbače) svalové skupiny levého předloktí. Další postižení však podle posudkové komise nebyla posudkově významná.

14. Posudková komise uzavřela, že u žalobkyně byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav podle kapitoly XV, oddílu B a položky 6c (těžké postižení – značné omezení funkce končetiny pro manipulaci s předměty, těžké omezení hybnosti ve dvou velkých kloubech, omezení svalové síly na 3, svalové atrofie, těžké deformity paže nebo předloktí, výkon některých denních aktivit omezen i přes využívání kompenzačních mechanismů a prostředků), přičemž posudková komise zvolila střed procentního rozmezí ve výši 35 %.
15. Relevantní právní úpravu posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod obsahuje § 39 zákona o důchodovém pojištění. Upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně. A konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně.
16. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod závisí především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje ministerstvo, pokud se napadené rozhodnutí zakládá na posudku žalované; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle běžných zásad dokazování v soudním řízení správním (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). S ohledem na jeho mimořádný význam bývá tento posudek rozhodujícím důkazem, pokud z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku mohly zpochybňovat (srov. např. rozsudky NSS ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
17. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí.
18. Soud konstatuje, že posudková komise při vypracování posudku vycházela ze vší dostupné zdravotnické dokumentace, přičemž sama si (nad rámec dosavadní dokumentace) vyžádala ambulantní a lůžkovou část dokumentace z ortopedického oddělení od roku 2022 a při svém jednání osobně přešetřila žalobkynin zdravotní stav odborným lékařem. V posudku byl

popsán žalobkynin zdravotní stav a zdravotní postižení, která byly příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Je patrné, které zdravotní postižení posudková komise určila za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ve smyslu § 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity (stav pro frakturu levé loketní a vřetení kosti). Posudkové zhodnocení poskytuje dostatečnou oporu pro následně zvolenou položku podle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Účastníci řízení ostatně závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, relevance ostatních zdravotních postižení, celkové míry poklesu pracovní schopnosti nebo data vzniku invalidity nijak nezpochybnili.

19. Komise hodnotila žalobkynin zdravotní stav nejkomplexněji. Oproti posudkovým lékařkám OSSZ a žalované totiž žalobkyni osobně vyšetřila a měla k dispozici další lékařskou dokumentaci. Posudková komise souhlasila s tím, že u žalobkyně sice nebyla zjištěna paréza, avšak oproti posudkové lékařce žalované vyhodnotila senzitivní deficit jako výrazný, nikoli jen jako lehký. Posudkovou komisí zvolená položka (v ní uvedená posudková kritéria – viz bod 14 tohoto rozsudku) i podle soudu lépe zohledňují žalobkynin zjištěný zdravotní stav. V souladu s tím, co žalobkyně tvrdila v žalobě a při jednání komise jí postižení levé ruky značně omezuje funkce končetiny pro manipulaci s předměty (žalobkyně uváděla, že zametání zvládá jen pravou rukou a z levé ruky jí mnohokrát vypadl talíř či hrníček), trpí i omezením svalové síly (nemůže manipulovat s těžkými břemeny) a posudková komise u žalobkyně zjistila výraznou hypotrofii více částí svalstva. Vznik data invalidity posudková komise určila ode dne 14. 10. 2022 – lékařská zpráva z neurologie ze dne 14. 10. 2022. Po operaci totiž došlo k rozvoji nového pakloubu, což je zřejmé i z lékařské zprávy z ortopedie ze dne 12. 1. 2022. Další zdravotní postižení žalobkyni neomezovala nad rámec výše popsáných zdravotních obtíží.
20. Soud považuje za přesvědčivější závěry a hodnocení posudkové komise i z toho důvodu, že se výslovně zabývala i žalobkyninou schopností vykonávat výdělečnou život. Podle posudkové komise je žalobkyně schopna vykonávat výdělečnou činnost je s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti a v podstatně menším rozsahu a intenzitě. Nejsou pro ni vhodné fyzicky náročné práce. Podle soudu hodnocení posudkové komise vhodněji vystihuje dopad žalobkynina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na její pracovní schopnost (§ 26 zákona o důchodové pojistění).
21. Soud proto vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu.

Závěr a náklady řízení

22. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a zároveň je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek posudkové komise ze dne 1. 11. 2024, jakož i lékařské zprávy, o které se posudek opírá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
23. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobkyně vznik nákladů souvisejících s řízením před soudem netvrdila, proto jí soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Nejvyšší správní soud však kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 11. února 2025

JUDr. Jan Peroutka, v. r.
soudce